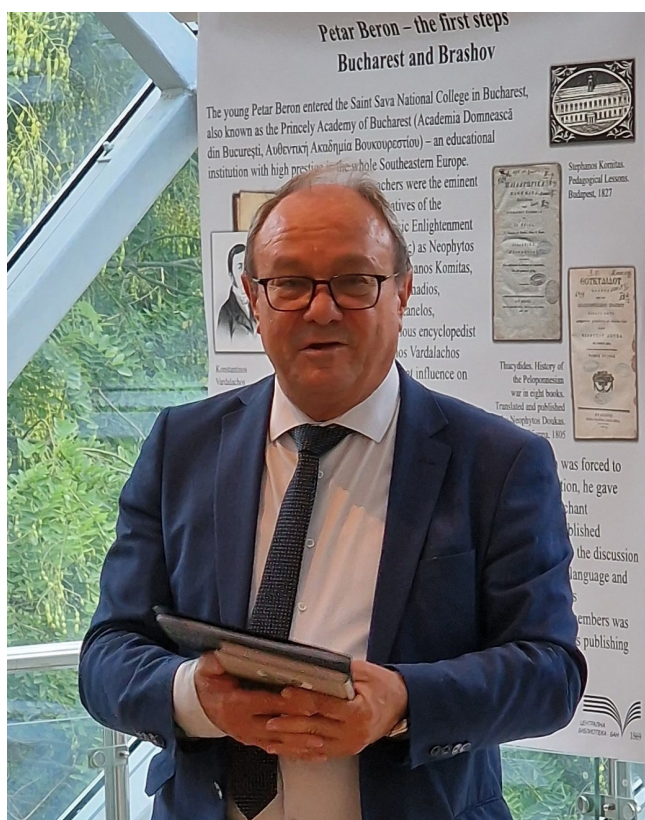

„Mă aștept ca tradiția colaborării dintre cercetătorii ambelor Academii să continue” – Interviu cu Julian Revalski, Președintele Academiei Bulgare de Științe

Cătălin Mosoia*

Academia Română a fost gazda expoziției „Petăr Beron. 200 de ani de la prima ediție a Abecedarului cu pești“, primul abecedar în limba bulgară, lucrare tipărită la Brașov, în anul 1824. Expoziția a fost organizată de Biblioteca Centrală a Academiei Bulgare de Științe, cu prilejul împlinirii a 155 de ani de la înființarea Academiei Bulgare, eveniment petrecut tot pe teritoriul românesc, la Brăila, în data de 29 septembrie 1869.

Vernisarea expoziției a fost precedată de semnarea acordului care reînnoiește parteneriatul de colaborare științifică dintre Academia Română și Academia Bulgară de Științe. Documentul a fost semnat de președinții celor două Academii, acad. Ioan-Aurel Pop și acad. Julian Revalski. Cu această ocazie, matematicianul academician Julian Revalski a avut amabilitatea de a ne acorda un scurt interviu.

Cătălin Mosoia: *Stimate domnule academician Julian Revalski, Președinte al Academiei Bulgare de Științe, știu că ați vizitat de mai multe ori țara noastră. Ce puteți spune despre România de astăzi?*

Julian Revalski: O țară minunată! Spun aceasta pentru că pot face comparație între vizitele mele anterioare. Am vizitat România de patru ori, prima dată în 1987 și de trei ori în ultimii ani. Cea mai recentă vizită a fost la Universitatea din Iași, iar acum la Academia Română, în București. Sunt încântat!

Cătălin Mosoia: *Sunteți matematician, iar activitatea dumneavoastră științifică este impresionantă: profesor titular la Institutul de Matematică și Informatică de la Academia*

* Expert comunicarea științei, Departamentul comunicare și imagine, Academia Română

Bulgară de Științe și ulterior director al acestui institut; profesor asociat la Université des Antilles et de la Guyane, Franța; profesor invitat la Universitatea Paris 2, Universitatea din Limoges, Politecnico di Milano, Universitatea Montpellier II, Universitatea Humboldt din Berlin sau Universitatea din Genova. Întorcându-ne în perioada când erai elev, ce anume v-a determinat să vă îndreptați către studiul matematicii?

Julian Revalski: Cel mai important a fost faptul că am avut profesori de valoare, care au știut să atragă atenția tinerilor către problemele greu de rezolvat – astfel am devenit mult mai interesat de matematică. Am participat la concursuri și olimpiade de profil și am obținut rezultate bune. Acesta a fost începutul. Ulterior, în mod firesc, am devenit student al Facultății de Matematică și Mecanică a Universității din Sofia.

Cătălin Mosoia: *Ați îndrăgit matematica, iar odată cu trecerea timpului sentimentele față de această disciplină de studiu s-au intensificat. Cum definiți matematica?*

Julian Revalski: Sunt definiții tradiționale ale matematicii, însă nu vreau să le repet aici. Aș spune că matematica devine din ce în ce mai mult o metaștiință. Matematica este prezentă în multe alte științe.

De pildă, simpla mărire a unui detaliu dintr-o fotografie (zoom) realizată cu telefonul se bazează pe un proces matematic. Nu mai vorbim despre prezența matematicii în științe precum fizica, chimia, biologia, dar și în științe sociale pentru că, din ce în ce mai mult, metodele matematice sunt folosite pentru a modela comportamentul social. În concluzie, matematica este o metaștiință, nu pentru că sunt matematician, ci pentru că aceasta este realitatea.

Cătălin Mosoia: *Din 2016 sunteți președintele Academiei de Științe din Bulgaria. Cum este văzută Academia Română de la Academia Bulgară de Științe?*

Julian Revalski: Academia Română este ca o soră mai mare pentru Academia Bulgară de Științe. Ambele s-au înființat pe pământ românesc și, de asemenea, s-au fondat ca societăți învățate și literare, cu scopul renașterii națiunii, care însemna studierea limbii, a istoriei, a culturii. Academia Bulgară a fost fondată la Brăila, în anul 1869, la trei ani după înființarea Academiei Române. Din acel moment, evoluția celor două Academii a fost mai mult sau mai puțin similară.

Cătălin Mosoia: *Ce ne puteți spune despre viitorul colaborării dintre cele două academii?*

Julian Revalski: În privința colaborării dintre cele două Academii, există domenii tradiționale de cercetare, dar și unele noi. Cea mai activă și cea mai îndelungată a fost colaborarea în domenii precum istoria și etnografia. Mai menționez colaborarea remarcabilă cu infrastructura dumneavoastră de cercetare de pe platforma de la Măgurele.

În plus, noile domenii constituie potențiale direcții de cercetare comune. Inteligența artificială este o provocare și mă aștept la multe colaborări între specialiștii din acest domeniu al cunoașterii, dar și între cercetătorii din științele sociale. Inteligența artificială pare să determine și probleme legate de viața socială; pe de o parte, oamenii se tem că își vor pierde locurile de muncă, iar pe de altă parte, vor apărea noi locuri de muncă.

Mă aștept ca tradiția colaborării dintre cercetătorii ambelor Academii să continue. Totodată, se vor deschide și noi direcții de colaborare, inclusiv în matematică și psihologie.

17 septembrie 2024